

KRUPSKÉ STŘÍPKY

Obecní úřad Horní Krupá
2 / 2012



Pro bezpečí malých i velkých jsme nechali vybudovat mostek.
V příštím roce je plánováno dobudování chodníku.

Milí spoluobčané.

V příštím roce si budeme připomínat již 730 let od založení naší obce. K této příležitosti pokračují Krupské střípky v seriálu o historii a současnosti naší obce.

Dnes bych vám rád připomněl poněkud temné, ale také velmi důležité období našich dějin a to první a druhou světovou válku s meziválečným obdobím.

Sarajevský atentát v roce 1914 rozpoutal první světovou válku, do které zasáhlo 38 zemí a milióny lidí, mezi nimiž byli i naši občané. Během válečných let bylo zmobilizováno mnoho našich spoluobčanů. Z Dolní Krupé bylo 103 mužů a z toho počtu se 42 vrátilo jako invalidé. Z naší obce padlo na frontě celkem 22 spoluobčanů. Ostatní muži do 42 let byli povoláni do armády.

Během čtyřleté války se o vesnice, polnosti a hospodářství starali pouze ženy a starci, protože postupně byli do války odvoláni i muži do 50 let. Byl zaveden systém, který zajišťoval tzv. C a K válečný obilní ústav. Ten stanovoval dodávky, které musel každý odvést. Díky stoupající potřebě potravin na frontě odvody stále vzrůstaly. Po obcích začaly chodit rekviziční komise, které zabavovaly zásoby. Byl také zaveden lístkový systém.

Lepší doby započaly až s koncem války podepsáním příměří 28. října 1918, kdy vznikla Československá republika. V prvním poválečném roce se v našich vesnicích pomalu dostával život do svých starých kolejí. Bohužel doba s sebou přinesla i choroby – například španělskou chřipku. Z důvodu pozemkové reformy došlo k rozdělení velkostatku v Dolní Krupé. Rolníci měli nedostatek financí i problémy se zpeněžováním výsledků své práce.

Naše obce se úspěšně rozrůstaly. Horní Krupá měla v roce 1920 540 lidí. Dolní Krupá měla ještě o 100 obyvatel víc. Oproti Dolní Krupé, která byla více průmyslová, nebyl v naší obci

velkostatek, ani četnická stanice, či lihovar. V roce 1930 byly v Horní Krupé tři kovárny, tři truhlářství, tři obchody, dva hostince, a po jednom krejčím a obuvníkově.

Naši obec během předválečných let poničily i přírodní pohromy. Ať už to byla mniška v lesích, nebo krupobití s bouřemi, kdy byly vyplaveny třímetrové rokle na polích. V lednu 1929 překvapily obyvatele třicetistupňové mrazy, pomrzlo značné množství stromů a uhynulo mnoho lesní zvěře.

Další roky byly ve znamení rozmachu obcí. Byla rekultivována pole, stavěny silnice – například z Krupé na Lysou. Byl také vybudován most u „Horního rybníka“ a prováděla se ve velkém elektrifikace. Byla to ovšem nákladná investice a tak si malé obce jako Zálesí a Údolí musely ještě třicet let počkat. Hospodáři hodně investovali do zemědělských strojů a zařízení.

Koncem dvacátých let přišla také do našich vsí hospodářská krize. Nejlépe to ilustruje příklad výkupních cen z roku 1920 a 1930:

Zboží	Cena v roce 1920	Cena v roce 1930
1 litr mléka	2,-	0,75,-
1 kůň	20 000,-	4 500,-
1 kg vepřového masa	32,-	14,-
1 kg másla	26,-	12,-
1 kráva	10 000,-	2 600,-

Obrat k lepšímu se sice objevil kolem roku 1933, ale to se již začíná objevovat růst preferencí a moci fašismu v sousedním Německu a s tím hrozba války a příprav na ní.

Nástup druhé světové války v roce 1938 byl pro naše obce velmi nepříznivý. Jednak špatným počasím, kdy obilí na polích

vlivem dešťů klíčilo na klasech a brambory trpěly plísněmi. Dále si také kulhavka a slintavka vybrala daň na dobytku.

S počátkem okupace bylo nastoleno přísné řízení zemědělství. Tak jako v první válce, byly přesně stanoveny povinné dodávky klíčových potravin, dřeva a píce. S postupující válkou bylo potravin nedostatek a vše bylo opět řízeno potravinovými lístky. S těmi se obchodovalo i na černém trhu za neúměrně nadsazené ceny. Domácnosti si i přes vysoké tresty a hrozby uvěznění dělaly zásoby potravin na horší časy.

Občané naší i okolních obcí se podle svých možností snažili pomáhat partyzánským skupinám, které zde operovaly. Vzhledem k tomu, že na zámku v Dolní Krupé byla umístěna německá posádka, byla tato činnost velmi nebezpečná. Partyzáni vyhazovali do povětří koleje v Rozsochatci a ničili vybavení tehdejšího letiště v Olešné. Řada lidí se z jejich přechovávání zodpovídala u gestapa a někteří z nich zaplatili životem. Z naší obce nejvíce mužů ze Zálesí. Několik občanů bylo z rasových důvodů odvezeno do koncentračních táborů.

Po prvních zprávách o postupu osvobozeneckých armád se krupští občané chopili také příležitosti pomoci urychlit konec války. Podařilo se jim například odzbrojit německou autokolonu, nebo zaútočit na vojenský vlak.

V prvních květnových dnech prchaly přes Horní a Dolní Krupou poražené německé oddíly. 10. května projížděla přes Horní Krupou početná kolona vozidel. Po zjištění, že na hlavní silnici ve směru do Prahy jedou sovětské tanky a vozidla, zatarasili Němci celou silnici, začali zapalovat vozidla a dokumenty a prchat do okolí. Po příchodu Sovětů se vzdali a přes Knyk byli odváděni do Německého Brodu.

Další léta se děla v duchu poválečné obnovy, budování, vzestupu komunistické strany a s tím spojeného zakládání jednotných zemědělských družstev. A nejen o tom bude i třetí a poslední díl tohoto seriálu, který naleznete opět v příštím vydání Krupských střípků.

Václav Lacina ml.

Galerie stodola

Výstava o Dagmar Šimkové s obrázky Šárky Pelikánové do 30.10.2012

Srdečně vás zveme na procházku do areálu Krupské školy, zvláště na aktuální výstavu o politické vězeňkyni Dagmar Šimkové: **“Ta krásná holka z vily nad řekou... něha jako protilék na krutost“**. Na motivy její vzpomínkové knihy “Byly jsme tam taky” nakreslila Šárka sedm obrazů, které jsou ke shlédnutí i s příslušnými vybranými pasážemi. Příběh Šimkové je i pro naši dobu svědectvím o nezlomitelné citlivosti, lidskosti až něhy v nelidských podmínkách. Mnohé odsouzené dovedly v agresivním prostředí vytvořit kolem sebe kruh porozumění a přátelství. Nejen že si mohly takto uchovat svou víru a životní hodnoty, ale především přežít a po svém propuštění (Šimková po 14 letech) svůj život prožít v plnosti. Tato výstava je součástí širšího projektu, který chce návštěvníkům z naší vesnice a okolí nabídnout prostor pro poznání, zamyšlení a s dětmi smysluplně strávený čas. Výstavu můžete shlédnout obvykle v pátek či v neděli od 14.00 do 18.00 (či po domluvě se mou: 739 244 611). Tato krupská Galerie nemohla vzniknout bez mnohé pomoci dárců, sponzorů, sousedů a zvláště pak Nadace OKD, Nadačního fondu Avast, NET4GAS a mnohých dalších. Reportáž o výstavě můžete také shlédnout v posledním díle Křesťanského magazínu ze 14.10. v České televizi či v jiných médiích. <http://www.ceskatelevize.cz/porady/1098528273-krestansky-magazin/video/>.

V příštím roce se pak můžeme těšit na další výstavy s doprovodnými programy a přednáškami: o Přemyslu Pitterovi, o “Neznámých hrdinech” – účastníci protifašistického odboje z řad sudetských Němců, na výstavu o sovách či o židovské historii, o tradicích a zvycích v Čechách a na Moravě. Vstupné je zde dobrovolné. Vaše návštěva nás bude těšit.

David Šorm, evangelický farář v Horní Krupě

Labutě

Nevšední podívaná se naskytla jednu neděli v září rodině Jindrových „z kopečka“. Do jejich dvora přišlo hejno labutí. Při pohledu na humna byla patrná jejich cesta přes pole z Trčolce. Labutě nepohrdly krmením pro drůbež, odpočinuly si na dvoře a odešly na rybník „Jindrák“. Tento zážitek komentoval hospodář pan Jindra slovy: „Co jsem živ, tak jsem něco takového neviděl.“ Návštěvu labutí zachytil syn Petr do fotoaparátu a nyní se o to s námi podělil.



Ještě nyní můžeme toto hejno uvidět na rybníku Jindrák.

Jana Horáková

Vážení spoluobčané,

ve snaze o zpestření našeho společenského života jsme loni ve spolupráci s Taneční školou Trend Jiřího a Marcely Černých uspořádali historicky první základní kurz tance pro dospělé - začátečníky přímo u nás, v kulturním domě v Horní Krupé. Letos mne mnoho z jeho účastníků i nových zájemců oslovilo s požadavkem na pokračování. K tomu, aby byl kurz otevřen, však potřebujeme stejně jako loni naplnit kurz minimálně 25 páry. Kurzu se mohou zúčastnit zájemci o tanec všech věkových kategorií. Předpokládáme, že kurz bude zaměřen na mírně pokročilé, tedy zejména ty, co absolvovali kurz vloni či nejsou v tanci úplně nováčky.

Taneční budou dle zájmu probíhat zřejmě ve všední dny od 19.00 do 21.30 hodin v **6 vyučovacích večerech**. Začátek bude stanoven po dohodě s taneční školou na počátek roku 2013.

Kurzovné se pohybuje stejně jako loni kolem 2 tisíc korun pro pár, ale konečná cena se bude odvíjet až podle počtu přihlášených. Jedinou podmínkou účasti je společenský oděv.

Svůj závazný zájem včetně kontaktu na Vás prosím sdělte (ústně, telefonicky či e-mailem) na Obecním úřadě v Horní Krupé (obec@hornikrupa.cz) nebo paní M. Gerthnerové (gerthnerovi@tiscali.cz či tel.č. 569 436 157) **nejpozději do 30. října 2012.**

Přijďte strávit několik večerů ve společnosti kultivovaných tanečníků !

Marta Gerthnerová



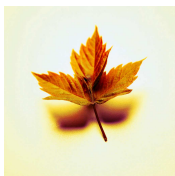
Pout' Horáckým rokem

Tak jsme nazvali naše letošní vystoupení. Prožijeme spolu s vámi příjemnou hodinku, ve které si přiblížíme nelehký život našich předků u nás na Vysočině. Projdeme se čtyřmi ročními obdobími, připomeneme si jarní radovánky dětí na pastvě, oslavu velikonočních svátků i stavění májí. Nahlédneme do léta, které bylo ve znamení žní a nelehké práce na polích, ale také posvícení a dožínkových slavností. Krásným a barevným podzimem nás provedou naši nejmenší. Podzim je tradičně spojován s vůní bramborové natě a s pasáčky vyhánějícími dobytek na poslední pastvu. A co pak? Pak už je na řadě konec roku, příchod Mikuláše a jeho družiny, oslava narození Ježíše Krista a příchod nového roku.

Věříme, že čas s námi strávený Vám přinese radost z příjemně prožitého odpoledne, ale možná i trochu poučení a zamyšlení nad tím, jak nepomíjivé jsou hodnoty lidového umění.

Bohuslava Průšová, vedoucí dětské sekce Kalamajky

**Folklórní soubor Kalamajka bude naším hostem
v kulturním domě v neděli 2. prosince 2012 ve 14.⁰⁰ hod.**



Humanitární sbírka,

kteřou pořádá Diakonie Broumov, se v naší obci uskuteční ve čtvrtek 25. a v sobotu 27. října 2012.

Věci, které je možné dát do sbírky:

- Letní a zimní oblečení (dámské, pánské a dětské).
- Lůžkoviny, prostěradla, ručníky, utěrky, záclony.
- Látky – (minimálně 1 m², nedávat odřezky a zbytky látek).
- Domácí potřeby – nádobí bílé i černé, skleničky – vše nepoškozené.
- Vátové přikrývky, polštáře, deky.
- Obuv – veškerou nepoškozenou.
- Hračky – nepoškozené a kompletní.

Sbírka se uskuteční:

ve čtvrtek 25.10. od 17.⁰⁰ do 18.⁰⁰ hodin a

v sobotu 27.10. od 9.⁰⁰ do 10.⁰⁰ hodin v klubovně holubářů (sklad pod prodejnou v Horní Krupé).

Věci zabalte do igelitových pytlů nebo krabic, aby se transportem nepoškodily.



Odpady v obci

V Horní Krupé byly na sběrná místa přidány **kontejnery na plasty**. Tím se už nebudou hromadit pytle s odpadovými plasty na zemi u kontejnerů.

Děkujeme všem občanům, kteří nejenom u svých domů, ale také u obecních kontejnerů udržují pořádek. Nadále platí, že je možné v den svozu popelnic nechat pytle s plasty a vytríděný papír před domem u popelnic. Odtud bude obcí odvezen.

Prodej stavebního pozemku

Obec nabízí k prodeji poslední pozemek ke stavbě rodinného domu v Horní Krupé v lokalitě „Kamenná“.

Zasedání zastupitelstva obce se bude konat:

30. října, 27. listopadu na obecním úřadě.

Výsledky voleb do Zastupitelstva Kraje Vysočina v obci Horní Krupá

Celkem voličů v Horní Krupé	411
Voliči, kteří přišli volit	222
Počet platných hlasů	207
Volební účast byla	54 %.

Hlasy pro jednotlivé strany

<i>Název strany</i>	<i>počet hlasů</i>	<i>%</i>
Volte pravý blok	1	0,48
Strana práv občanů Zemanovi	8	3,86
Národní socialisté – levice 21. století	1	0,48
TOP 09 a Starostové pro Vysočinu	22	10,63
SUVERENITA	3	1,45
KSČM	22	10,63
Strana zelených	7	3,38
ČSSD	41	19,81
Pro Vysočinu	4	1,93
ODS	35	16,91
Starostové pro občany	30	14,50
Dělnická strana sociální spravedlnosti	1	0,48
KDU-ČSL	31	14,98
Česká pirátská	1	0,48





Společenská kronika

za období od posledního vydání Krupských střípků

Významná jubilea:

Jelínek Jan, 88 let

Blažek Jan, 75 let

Calta Karel, 89 let

Blažková Věra, 91 let

Ermakova Liubov, 88 let

Přejeme pokojné dny.

Narodily se tyto děti:

Václav Lacina, Horní Krupá

Petr Čípa, Horní Krupá

Patrik Jindra, Horní Krupá

Nikola Hospodková

Blahopřejeme a radujeme se z Vašeho dítěte

Vzali se:

Pavel Calta a Daniela Najděnová

Pavel Farka a Miriam Horáková

Pavel Stehno a Markéta Konfrštová

Pavel Fiala a Romana Kubátová

František Musil a Petra Ročková

Roman Lacina a Eliška Křišíková

Karel Vobořil a Miroslava Sedláková

Přejeme mnoho porozumění.



Kroky podzimu

Věvec podzimního kvítí
na domovních dveřích je zavěšen,
podzim mlhou je již ohlášen.
Po ulicích v cestách tiše kráčí,
i do záhonů květů se odváží.
Se sluníčkem se ještě domlouvá,
pak studenou zem klíčem zamyká.

Marie Konfrštová



Děkujeme všem za příspěvky do časopisu.

Časopis Obce Horní Krupá.

Horní Krupá 49, 580 01, IČO 00267481

Vydává Obecní úřad Horní Krupá.

Časopis je zapsán do evidence periodického tisku u MK ČR

a bylo mu přiděleno evidenční číslo: MK ČR E 19537.

Písemné příspěvky posílejte na OÚ Horní Krupá, 580 01
nebo

e-mailem obec@hornikrupa.cz.

Telefonické dotazy a připomínky na tel. čísla 569436145,
725 101 163.

Foto na titulní straně: Jana Horáková

Distribučně zdarma do všech schránek. Pokud jste časopis
nedostali, přihlaste se na OÚ, kde je k dispozici.

Říjen 2012